

Skrovmålet

Svar från "Remissinstansen" Veteranbåtsföreningen (Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar) MSF, Träbåtbyggarnas Riksorganisation TBR och Båthistoriska Riksförbundet BHRF.

Arbetsgrupp:

Veteranbåtsföreningen: Pierre Dunbar

BHRF: Gunnar Carlsson

Båthantverkare Anders Annell

Båthantverkare / Auktoriserad båtbesiktningsman Thomas Larsson

Bakgrund

Totalt beräknas enligt senaste uppdateringen finnas ca 800 000 fritidsbåtar i Sverige, varav ca 20 000 träbåtar.

Sedan sekler har trä behandlats med Mönja, rätt applicerad tränger Mönjan in i trä och håller över tid. När Mönjan appliceras skall det utföras på rätt sätt av fackman, det är en process som kan ta månader, innan behandlingen är klar.

Vi har båtar i Sverige, byggda på 30 – 40-talet, de har aldrig renskrapats, endast grund och ytmålats. En båt som är välbyggd och närmast trä har Mönja klarar sig över tid.

TBT- i färg är absolut förbjudet, det vet båtägarna, men det skadar inte att informera båthantverkare och båtägare att det kan finnas kvar. TBT var godkänd fram till 1989, vilket innebär att merparten av alla båtar i Sverige byggda fram till 1989, kan ingå i den grupp båtar som målades med färg innehållande TBT. Forskare menar att 10 – 15 % av våra fritidsbåtar är kontaminerade, det är en uppskattning, sanningen vet vi inte.

Sedan 2008 råder totalförbud för alla båtar med TBT i svenska farvatten, även för Fritidsbåtar. Sedan de målades har de säkert grund och slutstrukits åtskilliga gånger, det innebär att TBT ligger "förseglad" under några lager färg. Till dess båtens bottenfärg tas bort till Mönjan.

I och med att alla båtar, undantaget träbåtar, ska bottenaneras om de har TBT, innebär det att särskilda försiktighetsåtgärder vidtas i samband med arbetet.

Transportstyrelsen kommer med rekommendationer hur det ska utföras.

Nuläge

Målsättningen är att båtar epoxibehandlas i botten, därefter målas med den färg som är godkänd för det vatten båten vistas i merparten av säsongen.

Båtar byggda av trä kan inte som plast och andra "döda material som plåt mm" renskrapas och epoxybehandlas. Trä är ett material som rör sig, det innebär att det skapas sprickbildning i epoxin, därefter tränger fukt in och materialet ruttnar.

På Västkusten möter man ytterligare påverkan i form av Skeppsmasken. Den tränger som larv i minimala springor, resulterar i att båten blir angripen och förstörd, kan gå på en säsong.

Framtid

Arbetsgruppens rekommendation är att Mönja fortsatt skall godkännas för träbåtar.

Arbetsgruppens rekommendation är att information ska resultera i att renskrapning av träbåtar utförs av fackman, vid reparation ska arbetet utföras av fackman i anpassad lokal.

När reparationer utförs idag lägger man primer och ytfärg på de nya delarna. Det är renskrapningen där Mönja bearbetas, som skall hanteras av fackman.

Med den information som gått ut de senaste åren tror många båtägare att de måste renskrapa sina träbåtar, **helt fel och skall absolut undvikas**. Skall man genomföra, måste det ske i därför anpassad miljö, vilket vi avvaktar transportstyrelsen utredning innan det genomförs.

Fortsatt informeras att träbåtar regleras / rekommenderas enligt följande:

Närmast trä Mönja, därefter grundfärg / primer och slutligen den färg i botten som är godkänd i de vatten båten vistas i merparten av säsongen.

VI som har träbåtar behöver informera båtklubbar och deras förbund om detta i avvaktan på Transportstyrelsens beslut.

Vid pennan

Pierre Dunbar
sammankallande